

Лада Петрик
ORCID iD 0000-0001-9936-176X

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов і методик їх навчання,
Педагогічного інституту,
Київського університету імені Бориса Грінченка
бульвар І. Шамо, 18 / 2, 02147, Київ, Україна
l.petryk@kubg.edu.ua

МЕДІАДИДАКТИЧНИЙ СУПРОВІД ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

У статті розкрито сутність медіадидактичного супроводу іноземномовної підготовки майбутніх учителів початкової школи, яка полягає у забезпеченні студентів методичною підтримкою з метою формування їхньої іноземномовної комунікативної компетентності через виконання завдань, розв'язання професійно спрямованих та життєвих ситуацій. Медіадидактичний супровід зорієнтовує у створенні іноземномовного комунікативного середовища, яке передбачає чітко сформульовані завдання (ситуації, інструкції) у межах тематики навчальної дисципліни іноземномовного блоку та способи для аналізу, оцінювання іноземномовних медіазасобів, створення власних та здійснення мануальних дій, застосовуючи медіазасоби у запропонованих викладачем завданнях чи ситуаціях. У роботі презентовані елементи авторського медіадидактичного супроводу іноземномовної підготовки майбутніх учителів початкової школи у змісті навчальних дисциплін іноземномовного блоку, які засвідчують урізноманітнення цієї підготовки дидактичним інструментарієм, методами та формами навчання іноземної мови. Застосовуючи теоретичні методи наукових досліджень (аналіз, порівняння, узагальнення, систематизація, синтез та конкретизація) розставлено акценти на аспектах розвитку медіадидактики у процесі іноземномовної підготовки майбутніх учителів початкової школи, що уможливорює інтеграцію процесу формування іноземномовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи та їхньої медіаграмотності. Встановлено, що поряд з традиційними методами навчання іноземної мови (бесіда, пояснення, демонстрація та інші) активно застосовуються інноваційні (використання комп'ютерних програм, використання мобільних додатків, творчі завдання, вебквест, фільмування, аудіозапис, аналіз проблемних ситуацій та інші); а медіазасоби (цифрові зображення та фото, колажі, комікси, скріншоти, сайти, блоги, інфографіка, кластери, аудіозаписи, подкасти, мультфільми, аудіокнижки, онлайн словники, соціальні мережі, мобільні додатки на інші) розширюють дидактичний інструментарій іноземномовної підготовки майбутніх учителів.

Ключові слова: *іншомовна підготовка майбутніх учителів початкової школи; медіадидактика; медіадидактичний супровід; медіазасоби; професійна підготовка.*

© Петрик Л., 2021

<https://doi.org/10.28925/2312-5829.2021.1.8>

Вступ. Положення Професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти» (2018) та Державного стандарту початкової освіти (2018) визначають вимоги до сучасних учителів початкової школи. Серед них виокремлемо здатність навчати молодших школярів іноземної мови, що потребує формування лінгвістичної та фахової компетентностей майбутніх учителів початкової школи. Формування першої із зазначених компетентностей відбувається під час іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи та корелюється засадами освітньо-професійної програми 013.00.01 «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Київського університету імені Бориса Грінченка (2018) та змістом робочих програм навчальних дисциплін «Іноземна мова з методикою навчання», «Практика усного та писемного мовлення», «Сучасна англійська мова з практикумом». Освітньо-професійною програмою 013.00.01 «Початкова освіта» визначено пріоритетні фахові компетентності майбутніх учителів початкової школи, які мають формуватись у процесі іншомовної підготовки, а саме: здатність спілкуватись іноземною мовою в усній та писемній формах у межах визначеної тематики; орієнтуватись у соціокультурних та лінгвістичних аспектах: країн дальнього зарубіжжя (іншомовних країн); використовувати іноземну мову в різних ситуаціях соціального, навчально-академічного та професійного спілкування (Освітньо-професійна програма, 2018). Результатом іншомовної підготовки зазначених здобувачів повинно стати володіння ними іноземною мовою на рівні B2-C1 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, 2003).

Вивчаючи аспекти іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи, ми поділяємо думки науковців щодо: розгляду «іншомовної підготовки» як

єдності «іншомовної освіти» з її пізнавальним, виховним, розвивальним, навчальним процесуальними аспектами та «навчанням іноземних мов», яке відбувається у змісті навчального аспекту іншомовної освіти (Хоменко, 2016, с. 57); актуалізації питань застосування сучасних педагогічних технологій у процесі іншомовної підготовки, зокрема нових інформаційних технологій, пов'язаних з ними методів, прийомів, засобів та форм організації навчання, оскільки вони дозволяють повною мірою розкрити дидактичні функції цих методів та реалізувати потенційні освітні можливості (Terletska, 2020); застосування у процесі навчання іноземної мови методів у формі діалогу, дискусії, мозкового штурму тощо; введення творчих та інтерактивних завдань (Yuzkiv, Ivanenko, Marchenko, Kosharna & Medvid, 2020); покращення якості іншомовної підготовки майбутніх педагогів та підвищення їхнього рівня іншомовної комунікативної компетентності засобом використання цифрових технологій (Solomakha & Kosharna, 2020); збалансованого застосування нових методів, форм і засобів навчання іноземної мови у комплексі з ефективними традиційними, що дає змогу досягти визначених освітніх цілей (Редько, 2011).

Зауважимо на міждисциплінарному характері іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи, оскільки через стрімкий розвиток медіа-інформаційного простору активізовано застосування медіазасобів (предмети, обладнання та матеріали, які забезпечують функціонування медіа-інформаційного простору у формі аудіальних, візуальних, аудіо-візуальних повідомлень та виокремлюються викладачем для організації активного процесу навчання іноземних мов) в освітньому процесі усіх рівней здобуття освіти (Петрик, 2020). Таким чином, можемо спостерігати розвиток медіадидактики, яка визначається науковцем Г. Онкович як «часткова дидактика» та тлумачиться як сукупність технологій використання засобів медіа з освітньою метою та забезпечує критерії того, що кожен із цих засобів може зробити в тому чи іншому контексті використання і як медіаджерела мають бути опрацьовані. Науковцем здійснено детальний огляд останніх досліджень питань медіадидактики, зокрема І. Чемерис, Н. Духаніної, І. Сахневич, О. Янишин, І. Гуриненко, С. Іць та інших (Онкович, 2020).

Дидактичний інструментарій освітнього процесу розширюється за рахунок застосування медіа різного типу. Особливого значення у навчанні іноземної мови, набуває використання мобільних додатків і програм у процесі вивчення іноземних мов, адже вони сприяють опануванню здобувачів іншомовленнєвими вміннями. Проте їх використання має відбуватись в інтегрований спосіб із використанням як традиційних, так і інноваційних методів, засобів і способів навчання (Білик, Пуга, 2020).

Дослідниця С. Хубер зауважує на врахуванні дидактичних, а не технічних, функцій медіазасобів під час опанування змісту навчального предмета, створюючи такі завдання, які б вмотивовували та зацікавлювали до навчання (Huber, 2012, с. 6).

Погоджуємось з думкою науковця С. Деньгаєвої, що застосування відео, аудіо, преси, інформаційно-комунікативних технологій у процесі навчання іноземної мови для розвитку усного та письмового мовлення особистості сьогодні є недостатнім, адже необхідно приділяти увагу розвитку візуальної та критичної медіаграмотності, опираючись на основні завдання медіаосвіти (Деньгаєва, 2019),

Аналіз джерел виявив, що способи застосування медіа в освітньому процесі дозволяють досягти практичних цілей навчальної дисципліни та мети медіаосвіти – формування медіаграмотності особистості. Отже, актуалізовано питання застосування медіазасобів у процесі іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи та визначення медіадидактичного супроводу цієї підготовки.

Мета дослідження – розглянути сутність медіадидактичного супроводу іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Визначена мета потребує виконання таких завдань: охарактеризувати особливості медіадидактичного супроводу іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи; продемонструвати способи, форми роботи та медіазасоби іншомовної підготовки майбутніх фахівців.

Для досягнення мети та розв'язання завдань застосовувався комплекс наукових **методів**: *теоретичні* – аналіз та порівняння для вивчення стану досліджуваної проблеми, уточнення сутності медіадидактичного супроводу іншомовної підготовки

майбутніх учителів початкової школи; узагальнення, систематизація, синтез та конкретизація для обґрунтування медіадидактичного супроводу іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Результати дослідження. Для початку проаналізуємо сутність медіадидактичного супроводу іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Звернення до онлайн-версії «Словника української мови» дало нам розуміння поняття «супровід» – це те, що супроводить яку-небудь дію або явище (Словник української мови). Власне термін «супровід» передбачає невтручання одного суб'єкта в діяльність іншого, допоки не виникне потреба у взаємодії (Червінська, 2014, с. 5). До прикладу, сутність навчально-методичного супроводу полягає в тому, що це – професійна педагогічна взаємодія суб'єктів освітньої діяльності, умовами якої є добровільність і партнерство, визначальними ознаками – особистісний і професійний розвиток керівників та учасників педагогічного процесу, а результатом – якісно новий рівень освіти або нова якість професійної діяльності педагогів-вихователів, яка виявляється у професійній компетентності (Червінська, 2014). А методичний супровід усвідомлюється як допомога в формуванні орієнтаційного поля професійного саморозвитку та відповідальності за власні дії (Міщенко, 2016, с. 240).

Спираючись на погляди дослідників, у нашій роботі сутність медіадидактичного супроводу іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи полягає у забезпеченні їх методичною підтримкою, яка дозволить їм ефективно розв'язувати завдання (ситуації) засобом іноземної мови та досягати позитивних результатів. Медіадидактичний супровід зорієнтовує у створенні іншомовного комунікативного середовища, яке передбачає чітко сформульовані завдання (ситуації, інструкції) у межах тематики навчальної дисципліни та способи для аналізу, оцінювання, створення та дій, використовуючи різні медіазасоби, використовуючи іноземну мову.

Таким чином, спрямованість на інтеграцію формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи та їхньої медіаграмотності зумовлює оновлення змісту, урізноманітнення технологій

навчання іноземної мови та розширення форм, способів та прийомів навчання іноземної мови. Зазначене має своє відображення у медіадидактичному супроводі іншомовної підготовки майбутніх фахівців. Він вирізняється комплексністю, адже доповнення змісту дисциплін «Іноземна мова з методикою навчання», «Практика усного і писемного мовлення», «Сучасна англійська мова з практикумом» темами та питаннями, які пов'язані з розумінням, критичним аналізом та оцінюванням медіа різного типу автоматично потребує застосування медіазасобів та способів роботи з ними.

Наведемо кілька прикладів авторських розробок. У межах теми «Nutrition traditions of pupils from different countries / Традиції харчування школярів різних країн» змістового модуля «Food and nutrition standards / Стандарти харчових продуктів та харчування» пропонуємо розгляд медіа як ретрансляторів різноманітних харчових смаків, традицій та прибічників здорового харчування (дисципліна «Іноземна мова з методикою навчання»). Студенти залучаються до здійснення дослідження шляхом виконання завдань вебквесту, створеного у цифровому ресурсі Zunal.com. Вебквест можна знайти за покликанням <http://zunal.com/webquest.php?w=394160>. Така форма роботи спонукає до активного навчання студентів, оскільки під час виконання завдань майбутнім фахівцям необхідно генерувати ідеї, розв'язувати задачі, приймати рішення, іноді здійснювати мінідослідження. Навчання на власних ідеях уможлиблює швидке запам'ятовування матеріалу, удосконалення іншомовних навичок та навичок використання медіазасобів.

Сприятливою для ознайомлення зі світом медіа та критичним ставлення до нього стала тематика змістового модуля «In the world of arts (painting, photography, music) / У світі мистецтв (живопис, фотографія, музика)» (дисципліна «Іноземна мова з методикою навчання»). Майбутні фахівці опановують процес детального опису картини та фото із застосуванням методу «5 основних питань про медіа», іншими словами дотримання аналізу медіаповідомлення. Крім того, студенти навчаються обирати фото у мережі інтернет та створювати власні за допомогою методу «ТАРЕ», який передбачає вибір теми (Topic), відповідність фото аудиторії

(Audience), обґрунтування мети вибору фото (Purpose), наведення прикладів (Example). Запропонований метод спонукає до аргументації власного вибору засобом іноземної мови (Петрик, 2020).

Знайти потрібну інформацію на іншомовному сайті зазвичай справжній виклик для студентів. Тому у межах навчальних дисциплін впроваджуємо пошукову роботу з дослідження сайтів або блогів. До прикладу, вивчаючи тему «Choosing an event» у межах змістового модуля «In the world of arts (cinema and theatre) / У світі мистецтва (кінематограф, театр)» (дисципліна «Іноземна мова з методикою навчання»), пропонуємо студентам дослідити сайт театру В. Шекспіра «Глобус» (<https://www.shakespearesglobe.com/>), супроводжуючи такими завданнями:

What information can you get from the site of Shakespear's Globe? What is on this week? When is the play "Macbeth" on? How many acts does it consist of? How long does the play last? Does the theatre "Globe" work with schools? What are the working hours of a box-office? Can spectators book tickets online? What kind of exhibitions does the theatre offer? Which fact (information) interested you the most? Why? З одного боку, виконання завдання спрямовано на розвиток умінь вибіркового читання та подальшого обговорення інформації іноземною мовою. З іншого боку, відбувається процес аналізу та оцінювання медіа.

Для опанування змісту модуля «Travelling broadens the outlook / Подорожі розширюють світогляд» (дисципліна «Іноземна мова з методикою навчання») створено набір цифрових зображень із запитаннями до кожного. Відповіді на ці запитання потребують не лише опису зображення, але й занурюють майбутніх учителів у роздуми, передбачення, припущення, що потребує розгляду деталей зображення. Зразок завдання продемонстровано на рисунку 1.

Рис. 1. Зразок цифрових зображень із запитаннями для обговорення

З метою сприяння організації майбутніми учителями початкової школи самостійного удосконалення іншомовних фонетичних, лексичних, граматичних навичок та іншомовних умінь письма, аудіювання та виразного читання розроблено поради із застосуванням таких медіазасобів як аудіокнига (або історія в аудіо форматі) (наприклад вебсайту StoryNory). інтерактивного сервісу з картками слів для заучування Quizlet, програми, яка конвертує текст у мовлення Natural Reader та онлайн диктофону Vocaroo. Поради можна знайти за покликанням (<https://docs.google.com/document/d/1PQuJukpc21zpqBjKz5POwteFw2PLqR0KVUx8ejd1ltw/edit?usp=sharing>). Систематичне слідування порадам сприяє вивищенню іншомовних компетенцій, навичок організації самостійної роботи та навичок роботи з медіазасобами (Петрик, 2020).

Іншомовна підготовка майбутніх учителів початкової школи здійснюється у формі лекційних, практичних, семінарських занять; консультацій; самостійної роботи та практичної підготовки здобувачів освіти; контрольних заходів (Положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка, 2017, с. 27-28).

Вважаємо, що урізноманітнення видів навчальних занять сприяє підвищенню мотивації майбутніх учителів початкової школи до опанування теоретичними знаннями та практичними вміннями навчальних дисциплін. З метою розширення Медіадидактичний супровід іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи

освітнього середовища рекомендуємо проводити виїзні заняття у формі екскурсій. Такі заняття мають на меті не лише формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкової школи, а також розвиток їхніх естетичних, духовних та національно-патріотичних цінностей.

Пропонуємо медіадидактичний супровід виїзного заняття у межах вивчення теми «Tourists attraction / Туристичні пам'ятки» змістового модуля «Travelling broaden the outlook / Подорожі розширюють світогляд» (дисципліна «Іноземна мова з методикою навчання»). Зазначимо, що заняття проходило у формі екскурсії на тему «Getting to know Kyiv center / Знайомство з центром Києва», яку студенти підготували самостійно. Перед початком екскурсії вони отримали такі завдання та інструкції (Результат виконання завдання продемонстровано на рисунку 2):

Look at the plan.

1. *Prepare your camera, voice recorder or video recorder. They are your main devices for this excursion.*
2. *Start with saying «Hello» and showing with your face how you feel being out of the class with your groupmates.*
3. *Take a photo with your friends at the beginning of the educational trip and explain what you are doing together (1-2 sentences).*
4. *During the outing listen to your group mates stories, observe your group mates and take some interesting photos of them. Post 1 photo with a caption to the Telegram community.*
5. *Also take photos of something (someone): exciting; huge; old (ancient); historical; surprising; boring; new for you.*
6. *Remember and then present 2 facts you learnt from your groupmates. Tell what you liked and disliked the most.*
7. *Make the conclusion in one video and tell what made your day.*
8. *Post your conclusion in Flipgrid.*

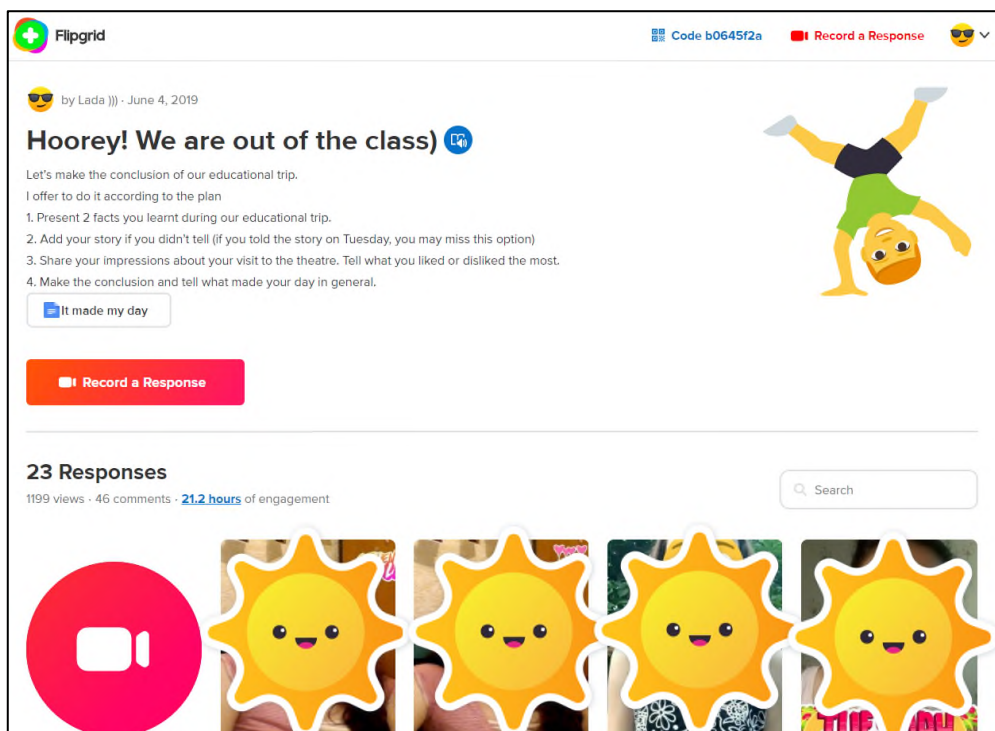

Рисунок 2. Фрагмент виконаного завдання у цифровому ресурсі Flipgrid

У наслідок створених ігрових ситуацій поза межами аудиторії, яка потребує використання медіазасобів, підвищується мотивація до вивчення іноземної мови.

Пропонуємо розширити іншомовне комунікативне середовище засобом застосування подкастингу, що своєю чергою, забезпечує формування уявлення студентів про процес створення власних медіапродуктів. Зазначимо, що «подкаст» – аудіо- або відео файл, який транслюється в інтернеті. Як правило подкасти мають певну тематику та періодичність. Отже, з метою збагачення словникового запасу, розвитку умінь говоріння та аудіювання, розширення лінгвокраїнознавчої, міжкультурної компетентності ми запропонували використання подкастів на каналі KEY (Keep educating Yourself) мережі Telegram. Було обрано тематику подкастів – «Ідіома тижня / An idiom of the week», беручи за зразок подкасти рубрики 6 Minutes English мобільного додатку BBC Learning English. Щосереди та щопонеділка пара студентів розміщала свій подкаст, у якому вони демонстрували один фразовий зворот за власним сценарієм, а також пропонували завдання для студентів групи. Ми спостерігали зацікавленість студентів до виконання такого типу завдань, що вмотивувало їх застосовувати засоби іноземної мови для створення власних медіапродуктів (Петрик, 2020).

Таким чином, медіадидактичний супровід іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи уможлиблює опанування іноземної мови засобом аналізу, оцінювання, створення медіазасобів різного типу.

Обговорення. Наведені приклади показують неповний медіадидактичний супровід іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи, проте простежується використання активних методів навчання, які обумовлюють самостійний пошук відповідей та вирішення професійних завдань учителя початкової школи, що відрізняє іншомовну підготовку майбутнього вчителя від підготовки майбутніх фахівців інших спеціальностей. Поряд з традиційними методами навчання іноземної мови широкого застосування набули інноваційні: а саме обговорення, використання комп'ютерних програм, використання мобільних додатків, творчі завдання, вебквест, фільмування, аудіозапис, аналіз проблемних ситуацій та інших.

Іншомовна підготовка майбутніх учителів набула інноваційного, міждисциплінарного характеру, адже медіазасоби (цифрові зображення та фото, колажі, комікси, скріншоти, сайти, блоги, інфографіка, кластери, аудіозаписи, подкасти, мультфільми, аудіокнижки, онлайн словники, соціальні мережі, мобільні додатки на інші) розширили дидактичний інструментарій та спонукають до критичного мислення.

Зазначені вище медіазасоби сприяють реалізації мети навчання іноземних мов та медіаосвіти. Вони вдало інтегруються в сучасні технології проєктного, перевернутого, мобільного, змішаного, проблемного навчання; технології розвитку критичного мислення; блог-технології; інтерактивні технології та інші (Петрик, 2020, с. 156)

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що сутність медіадидактичного супроводу іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи полягає у забезпеченні здобувачів освіти методичною підтримкою, яка дозволить їм ефективно розв'язувати завдання (ситуації) засобом іноземної мови та досягати позитивних результатів. Медіадидактичний супровід зорієнтовує у створенні іншомовного комунікативного середовища, яке передбачає чітко сформульовані

завдання (ситуації, інструкції) у межах тематики навчальної дисципліни та способи для аналізу, оцінювання, створення та дій, використовуючи різні медіазасоби, використовуючи іноземну мову. Оновлення змісту, урізноманітнення технологій навчання іноземної мови та розширення форм, способів та прийомів іншомовної підготовки створює умови для ефективного опанування іноземною мовою.

Перспективи подальших досліджень. Подальшого висвітлення потребують результати емпіричного дослідження щодо визначення якості іншомовної підготовки майбутніх учителів початкової школи.

Література

- Білик О., Пуга О. Дидактичний потенціал мобільних додатків у вивченні іноземної мови в умовах аудиторної та позааудиторної діяльності. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип 28. Том 1. С. 154-158. (ukr).
- Деньгаєва С. В. Особливості використання технології кроссенсу у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови початкової ланки базових навчальних закладів. *Теоретична і дидактична філологія*. Сер. «Педагогіка». 2019. Вип. 29. С. 65–76.
- Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с. (ukr).
- Київський університет імені Бориса Грінченка, освітньо-професійна програма 013.00.01 «Початкова освіта» (2018) URL : https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vstupnikam/pi/po_bak_opys-2018.pdf (дата звернення 01.02.2020) (ukr).
- Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). *MediaSapiens* : вебсайт. URL: <https://bit.ly/2PPBVwW> (дата звернення: 01.02.2020) (ukr).
- Міщенко С.Г. Методичний супровід професійного зростання викладача. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія*. 2016. № 2. С. 238–243. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vduer_2016_2_40 (дата звернення: 01.02.2020) (ukr).
- Петрик Л. В. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до застосування медіазасобів на уроках іноземних мов : дис. ... канд пед. наук. Київ. 2020. 295 с. (ukr).
- Положення про організацію освітнього процесу Київського університету імені Бориса Грінченка : Затверджено Протокол засідання Вченої ради від

14.12.2017 р. № 12 : Введено в дію наказ від 15.12.2017 р. № 817
URL : <https://bit.ly/2YZfetr> (дата звернення: 01.02.2020) (ukr).

- Онкович Г. В. Медіадидактика вищої школи у розвитку професійних компетентностей майбутніх фахівців. *Український інформаційний простір*. 2020. № 1(5). С. 179-196. DOI : [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(5\).2020.206121](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(5).2020.206121) (ukr).
- Онлайн-версія академічного тлумачного «Словника української мови» в 11 томах. Електронне джерело: URL : <http://sum.in.ua/> (дата звернення: 01.02.2020) (ukr).
- Редько В. Г. Інтерактивні технології навчання іноземної мови. *Рідна школа*. 2011. № 8–9. С. 28–36. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2011_8-9_8 (дата звернення: 01.02.2020) (ukr).
- Хоменко О. Іншомовна підготовка як невід’ємний складник вищої освіти в умовах глобалізації та інформатизації суспільства. *Вища освіта України*. 2012. № 2. С. 55–61. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2012_2_10 (дата звернення: 01.02.2020) (ukr).
- Червінська І. Б. Дидактика початкової школи : навчально-методичний супровід самостійної та індивідуальної роботи студентів : навч.-метод. посіб. для студ. напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта». Івано-Франківськ : Симфонія Форте, 2014. 144 с. (ukr).
- Huber S. iPads in the Classroom – A Development of a Taxonomy for the Use of tablets in school. Books on Demand GmbH, Norderstedt, 2012. 109 p. URL : <https://www.amazon.com/iPads-Classroom-Sabrina-Huber/dp/3848217651> (application date: 01.02.2020) (eng).
- Solomakha, A, Kosharna, N. Preparation of future teacher for using digital technologies in the process of early foreign language teaching. *Educological Discourse*, 2020. No. 3 DOI : <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.3.8> (eng).
- Terletska, L. Modern technologies of teaching English language of students of pedagogical specialties. *Pedagogy of formation of creative personality in higher and general education schools*. 2020. 69 (3), Pp. 129–132. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.69-3.26> (eng.)
- Yuzkiv, H, Ivanenko, I, Marchenko, N., Kosharna, N., Medvid, N. Innovative Methods in Language Disciplines During Profile Training Implementation *International Journal of Higher Education*, 2020. 9(7) DOI : <https://doi.org/10.5430/ijhe.v9n7p230> (eng).

References

- Bilyk, O., Puga, O. (2020) Dydaktychnyj potencial mobilnykh dodatkov u vuvchenni inozemnoji movy v umovakh audytornoji ta pozaaudytornoji dijajlnosti [Didactic

potential of mobile applications in learning a foreign language in the classroom and extracurricular activities]. *Aktualjni pytannja ghumanitarnykh nauk*. 28. 1. 154-158. (ukr).

- Djenjghajeva, S. V. (2019) Osoblyvosti vykorystannja tekhnologhiji krossensu u profesijnij pidghotovci majbutnjogho vchytelja inozemnoji movy pochatkovoji lanky bazovykh navchaljnykh zakladiv [Features of cross-reference technology use in the professional training of future foreign language teachers of primary school in basic educational institutions] *Teoretychna i dydaktychna filologhija. Ser. «Pedagoghika»*. 29. 65–76. (ukr).
- Zaghaljnojevropejski rekomendaciji z movnoji osvity vyvchennja, vykladannja, ocinjuvannja (2003) [Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment]: nauk. red. ukr. vyd. S. Ju. Nikolajeva. Lenvit. 273. (ukr).
- Kyjivsjkyj universytet imeni Borysa Ghrinchenka, osvitho-profesijna prohrama 013.00.01 «Pochatkova osvita» (2018) [Borys Grinchenko Kyiv University. Educational program 013.00.01 «Primary school education»](ukr).
- MediaSapiens (2016, April 26) Koncepcija vprovadzhenja mediaosvity v Ukrajinі (nova redakcija) [The concept of introducing media education in Ukraine (new edition)]. <https://bit.ly/2PPBBwW> (ukr).
- Mishhenko, S.Gh. (2016) Metodychnyj suprovid profesijnogho zrostannja vykladacha [Methodical support of professional growth of the teacher]. *Visnyk Dnipropetrovsjkogho universytetu imeni Aljfreda Nobelja. Serija : Pedagoghika i psykhologhija*. 2. 238–243. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vduep_2016_2_40 (ukr).
- Petryk, L. V. (2020) Pidghotovka majbutnjogho vchytelja pochatkovoji shkoly do zastosuvannja mediazasobiv na urokakh inozemnykh mov [Future primary school teacher's training to the use of media tools at foreign languages lessons] : dys. ... kand ped. nauk. Kyjiv. 295 (ukr).
- Polozhennja pro orghanizaciju osvithogho procesu Kyjivsjkogho universytetu imeni Borysa Ghrinchenka (2017) [Regulations on the organization of the educational process of Kyiv University named after Borys Hrinchenko] : Zatverdzheno Protokol zasidannja Vchenoji rady vid 14.12.2017 r. 12 : Vvedeno v diju nakaz vid 15.12.2017 r. 817 (ukr).
- Onkovych, Gh.V. (2020) Mediadydaktyka vyshhoji shkoly u rozvytku profesijnykh kompetentnostej majbutnykh fakhivciv [Media didactics of higher education in the development of professional competencies of future professionals]. *Ukrajinsjkyj informacijnyj prostir*. 1(5). 179-196. [https://doi.org/10.31866/2616-7948.1\(5\).2020.206121](https://doi.org/10.31866/2616-7948.1(5).2020.206121) (ukr).

- Onlajn-versija akademichnogho tлумachnogho «Slovnyka ukrajinsjkoji movy» [Online version of the academic "Dictionary of the Ukrainian language"] v 11 tomakh. Elektronne dzherelo: <http://sum.in.ua> (ukr).
- Redjko, V. Gh. (2011) Interaktyvni tekhnologhiji navchannja inozemnoji movy [Interactive technologies of foreign language teaching]. *Ridna shkola*. 8–9. 28–36. http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2011_8-9_8 (ukr).
- Khomenko, O. (2012) Inshomovna pidghotovka jak nevid'jemnyj skladnyk vyshhoji osvity v umovakh globalizaciji ta informatyzaciji suspiljstva [Foreign language training as an integral part of higher education in the context of globalization and informatization of the society]. *Vyshha osvita Ukrainy*. 2. 55–61. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2012_2_10 (ukr).
- Chervinsjka, I.B. (2014) Dydaktyka pochatkovoji shkoly : navchaljno-metodychnyj suprovid samostijnoji ta indyvidualjnoji roboty studentiv [Didactics of primary school: educational and methodical support of independent and individual work of students] : navch.-metod. posib. dlja stud. naprjamu pidghotovky 6.010102 «Pochatkova osvita». *Symfoniya Forte*.144 (ukr).
- Huber, S. (2012) iPads in the Classroom – A Development of a Taxonomy for the Use of tablets in school. Books on Demand GmbH. 109. <https://www.amazon.com/iPads-Classroom-Sabrina-Huber/dp/3848217651> (eng).
- Solomakha, A, Kosharna, N. (2020) Preparation of future teacher for using digital technologies in the process of early foreign language teaching. *Educological Discourse*. 3 <https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.3.8> (eng).
- Terletska, L. (2020) Modern technologies of teaching English language of students of pedagogical specialties. *Pedagogy of formation of creative personality in higher and general education schools*. 69 (3), 129–132. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.69-3.26> (eng.)
- Yuzkiv, H, Ivanenko, I, Marchenko, N., Kosharna, N., Medvid, N. (2020) Innovative Methods in Language Disciplines During Profile Training Implementation *International Journal of Higher Education*. 9 (7) <https://doi.org/10.5430/ijhe.v9n7p230> (eng).

МЕДИАДИДАКТИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ИНОЯЗЫЧНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

Лада Петрик, кандидат педагогических наук, старший преподаватель
кафедры иностранных языков и методик их обучения
Педагогического института,
Киевский университет имени Бориса Гринченко,
бульвар И. Шамо, 18 / 2, 02147, Киев, Украина

В статье раскрыта сущность медиадидактического сопровождения иноязычной подготовки будущих учителей начальной школы, которая заключается в обеспечении студентов методической поддержкой с целью формирования их иноязычной коммуникативной компетентности через выполнение задач, решение профессионально направленных и жизненных ситуаций. Медиадидактическое сопровождение ориентирует в создании иноязычной коммуникативной среды, которая предусматривает четко сформулированные задачи (ситуаций, инструкции) в пределах тематики учебной дисциплины иноязычного блока и способы для анализа, оценки иностранных медиа, создание собственных и осуществления мануальных действий, применяя медиасредства в предложенных преподавателем задачах или ситуациях. В работе представлены элементы авторского медиадидактичного сопровождения иноязычной подготовки будущих учителей начальной школы в содержании учебных дисциплин иноязычного блока, которые свидетельствуют разнообразия иноязычной подготовки будущих учителей начальной школы дидактическим инструментарием, методами и формами обучения иностранному языку. Акцентировано внимание на аспектах развития медиадидактики в процессе иноязычной подготовки будущих учителей начальной школы.

Ключевые слова: *иноязычная подготовка будущих учителей начальной школы; медиадидактика; медиадидактичний супровід; медиасредства; профессиональная подготовка.*

МЕДІА DIDACTIC SUPPORT OF THE PROCESS OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS' FOREIGN LANGUAGE TRAINING

Petryk Lada. PhD, senior lecturer of foreign languages and methodology department, Pedagogical Institute of Borys Grinchenko Kyiv University, bvld I. Shamo, 18 / 2, 02147, Kyiv, Ukraine

The article reveals the essence of media didactic support of future primary school teachers' foreign language training. It consists in providing students with methodological support in order to form their foreign language communicative competence through completing tasks, solving professional and life situations. Media didactic support guides in creating a foreign language communicative environment, which provides clearly defined tasks (situations, instructions) within the subject of the discipline of the foreign language unit and ways to analyze, evaluate foreign media, create own ones and perform manual actions using media tools. The paper presents some elements of the author's media didactic support of future primary school teachers' foreign language training in the content of foreign language disciplines, which testify to the diversity of future primary school teachers' foreign language training with didactic tools, methods and forms of foreign language teaching. Applying theoretical research methods (analysis, comparison, generalization, systematization, synthesis and specification), emphasis is placed on aspects of media didactics development in the process of future primary school teachers' foreign language training, which allows integration of future school teachers' foreign

language communicative competence and their media literacy. It is established that alongside with traditional methods of foreign language teaching (conversation, explanation, demonstration, etc.) innovative ones are being actively used (the usage of computer programs, the usage of mobile applications, creative tasks, webquest, filming, audio recording, analysis of problem situations and others). Media tools (digital images and photos, collages, comics, screenshots, websites, blogs, infographics, clusters, audio recordings, podcasts, cartoons, audiobooks, online dictionaries, social networks, mobile applications for others) expand the didactic tools of foreign language teaching.

Keywords: *future primary school teachers' foreign language training; media didactics; media didactic support; mediatools; professional training.*

Стаття надійшла до редакції 06.11.2021

Прийнято до друку 25.02.2021